

Svoboda zvířat

Obsah

Úloha pokusů na zvířatech v lékařství	3
Kampaň Cirkusy bez zvířat	4
Kampaň Za nahrazení pokusů na zvířatech	5
Kampaň Proti srsti	6
Ekovýchova	7
Zajímavosti ze světa	7
Distribuce Svobody zvířat	8

Milé čtenářky, milí čtenáři,

s malým zpožděním Vám přinášíme další číslo Zpravodaje Svobody zvířat.

Naleznete v něm druhou část článku místopředsedy německé organizace Lékaři proti pokusům na zvířatech Dr. Rambecka. Dále se dočtete o nedávno obnovené kampani Cirkusy bez zvířat. Čekají na Vás i novinky z dalších kampaní SZ jako např. jsou nová petice Řekněte NE kruté kosmetice v Evropě!, kterou podpořil i Sir Paul McCartney, petice za zákaz chovu tzv. kožešinových zvířat v ČR nebo informace o nových ekovýchovných programech.

Přejeme Vám příjemné chvíle strávené nad naším Zpravodajem a těšíme se na shledání u dalšího čísla koncem léta.

Lenka Hecová a Lucie Moravcová

Zpravodaj o. s. Svoboda zvířat

Číslo: II / 2011

Vychází: červen 2011

Náklad: 1 000 výtisků

Registrace: MK ČR E 13810

Vydává: o. s. Svoboda zvířat, Koterovská 84, Plzeň

Autoři/autorky článků: Daniela Dušková,

MUDr. Lenka Hecová, Petra Hefnerová,

PhDr. Lucie Moravcová, Bc. Barbora Večlová

Šéfredaktorka: MUDr. Lenka Hecová

Jazykové korektury: Edita Kotorová

Hlavní distribuce: Svoboda zvířat Plzeň

Grafická úprava: Hana Lehmannová (hanja.eu)

Vytištěno na recyklovaném papíru.

Svoboda zvířat

Svoboda zvířat (SZ) je celostátní nezisková organizace pro ochranu zvířat, sdružující osoby sympatizující s jejími cíli. Vychází z myšlenky, že každý život má svou vlastní neopakovatelnou hodnotu, která není závislá na momentálním hodnocení člověkem. Svoji činnost SZ zahájila v roce 1994. Snaží se změnit vztah lidí ke zvířatům. Nejde jen o zlepšení životních podmínek zvířat (ačkoliv z krátkodobého hlediska s tímto přístupem SZ souhlasí). Hlavní snahou je změnit pohled na zvířata tak, aby byla vnímána jako tvorové, kteří mají hodnotu sami o sobě. Zacházení s nimi by nemělo být hodnoceno podle jejich možného užítku pro člověka. Celá činnost SZ je založena na myšlence nenásilí a nepřekročení osobní svobody jednotlivce.

SZ pořádá odborné konference, besedy, výstavy, infostánky, promítání dokumentárních filmů, ochutnávky veganských jídel atd. V rámci osvětových kampaní vydává letáky, brožury, plakáty i filmové dokumenty. V současné době se SZ soustředí především na kampaně za ukončení chovu tzv. kožešinových zvířat a za nahrazení pokusů na zvířatech. Velkou váhu přikládá ekologické a etické výchově – její lektori úspěšně přednáší o ekologii a ochraně zvířat na základních, středních a vysokých školách i dalších veřejných místech. V rámci kampaní organizuje SZ petiční akce, demonstrace, připomínkuje návrhy zákonů a vyhlášek týkajících se ochrany zvířat, vypracovává z hlediska ochrany zvířat příznivější návrhy, jedná s úřady, zúčastňuje se správních řízení, lobbuje atd. V rámci propagace kosmetiky a prostředků pro domácnost netestovaných na zvířatech SZ uděluje mezinárodní certifikáty Humánní kosmetický standard a Humánní standard pro prostředky pro domácnost českým společnostem, které splňují daná kritéria. Eticky zodpovědným obchodníkům s oděvy uděluje certifikát Obchod bez kožešin. V roce 2006 otevřela SZ v Praze 5 informační centrum, kde zprostředkovává zájemcům informace ze všech oblastí ochrany zvířat. Další informační centrum funguje dlouhodobě v plzeňské kanceláři SZ, která je zároveň hlavním sídlem organizace.

SZ spolupracuje s českými i zahraničními organizacemi na ochranu zvířat, které sledují podobné cíle. V rámci mezinárodní spolupráce je SZ členem RSPCA (Královské společnosti pro ochranu zvířat), WSPA (Světové společnosti na ochranu zvířat), FFA (Aliance za módu bez kožešin) a ECEAE (Evropské koalice za ukončení pokusů na zvířatech). Vedle těchto organizací spolupracuje s mnoha dalšími zahraničními partnery z Evropy (InterNICHE, VIVA) i USA (HSUS, PETA). SZ se také snaží o diskuzi a spolupráci se státními orgány ochrany zvířat – Ústřední komisí pro ochranu zvířat, Státní veterinární správou, Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí.

Zhruba 40% příjmů tvoří granty, které jsou určeny na specifické projekty a pochází od českých i zahraničních nadací či mezinárodních organizací. Další 15% příjmů získává SZ jako příspěvky od zahraničních organizací na ochranu zvířat (Fur Free Alliance, RSPCA, PRO TIER, BUAV, WSPA). 40% představují příjmy od drobných dárců a zhruba 5% získává SZ z prodeje propagačních předmětů a z organizování benefičních akcí. SZ nepřijímá peníze od firem, které profitují z využívání zvířat.

V průběhu své patnáctileté existence zaznamenala SZ řadu úspěchů. Patří mezi ně např. prosazení zákazu testování kosmetiky a jejích složek na zvířatech v ČR, uzavření kožešinové farmy v Milevsku a v Souměří, podíl na prosazení zákazu dovozu a prodeje psích a kočičích kožešin v EU či zákazu uvádění výrobků z tuleňů na trh v EU. Avšak největším úspěchem, který v oblasti ochrany zvířat SZ pozoruje, je posun veřejnosti ve smyslu vnímání zvířat jako citících plnohodnotných bytostí.

Úloha pokusů na zvířatech v lékařství

2. část

Dr. Bernhard Rambeck

Experiment ve vědě

Významným aspektem přírodních věd je experiment s maximálním možným vyloučením náhody. Bez pochyb pomohl tento princip přírodních věd již od Galilea a Newtona k průkopnickým objevům ve vědě. Díky experimentu je možné stanovit mnohé významné přírodní konstanty a zákonitosti. Ve fyzikálních a chemických experimentech se zkoušelo objevit souvislosti mezi příčinou a následkem a vyloučit přítom jakýkoliv vliv náhody.

Lékařský experiment

Aplikujeme-li tento princip na medicínu, znamená to, že se na zvířeti modelově zkouší vliv chemických substancí, fyzikálních vlivů a operačních zákroků. Skrze opakování experimentů nebo současně provádění pokusů na větším počtu zvířat má být zamezeno veškerým náhodným vlivům na konečný výsledek.

Také při testování nových substancí na pacientech se obvykle eliminuje vliv náhody a experimentátora (nebo precizněji vyjádřeno klinického vedoucího studie) prostřednictvím placebem kontrolované dvojité zaslepené zkřížené studie (placebo controlled double-blind cross-over study). Konkrétně to znamená, že při studiích s léčivými ani pacient ani ošetřující lékař neví, zda byla zahájena léčba testovaným preparátem, placebem bez účinné látky nebo konvenčním preparátem, eventuálně v jakém pořadí byly tyto preparáty nasazeny. Za pomoci matematických a statistických metod jsou získané výsledky vyhodnoceny z hlediska signifikantnosti – to znamená své výpovědní hodnoty, popř. významnosti. Přitom je pacient – stejně jako pokusné zvíře před ním – vědomě zredukován na jednoduchý fyzikální model příčina – následek.

Při tomto počínání jsou opomíjeny základní problémy. Experiment se jen tehdy stává smysluplným, pokud zahrnuje skutečně významné ovlivňující činitele. Když první fyzikové novověku (jako např. Galileo) nechávali spadnout předměty z věže Pise, aby z doby pádu získali závěry týkající se gravitační síly, bylo to smysluplné, protože je možné zanedbat mírný odpor vzduchu a gravitace opravdu představuje rozhodující veličinu. Pokud je ale lidská choroba modelově zkoumána na zvířeti, je to metodologicky problematické – mezi člověkem a zvířetem existují velké rozdíly ve fyziologii, biochemii a metabolismu. Na zvířeti totiž není možné nasimulovat jednu významnou veličinu, a to psychologický vliv na vznik, vývoj a průběh nemoci.

Nesmyslná logika pokusů na zvířatech

Fyzikální experiment může zodpovědět jen otázky z fyziky. Chemický experiment poskytne odpovědi na problémy z chemie. Ale existuje vůbec lékařský experiment? Je vůbec možné v oblasti léčby v přírodně vědeckém slova smyslu experimentovat? U zvířete nebo člověka je jistě možné zkoumat biochemické a fyziologické otázky. Jak reaguje křesa na podání etanolu (etylalkoholu) nebo metanolu (metylalkoholu)? V obou případech se prokáže více či méně narušené chování až po těžké vedlejší účinky. Ale jakou relevanci má tento experiment k člověku? Člověk reaguje na etanol podobně jako zvíře, pod účinkem metanolu ale na rozdíl od křesy velmi rychle oslepe. Příčinou této rozdílné reakce člověka a křesy je odlišné zpracování metanolu v játrech. Na zvířatech se zkoumá i problém fyziologické závislosti na etanolu.

Křesy dostávají delší čas alkohol a po odnětí se zkoumají projevy závislosti. Ale neohledě na nepředvídatelné mezidruhové rozdíly je známo, že lidská závislost na alkoholu není jen biochemická, ale také psychicky-fyzická, kterou není možné zkoumat na zvířeti. Přes pokusy na rozdílných zvířecích modelech proto stále neexistuje žádný lék proti závislosti na alkoholu. Medicína orientovaná na pokusy na zvířatech bojuje jen se symptomy. Lékařský experiment v komplexním smyslu neexistuje, a pokus na zvířeti proto může vždy zkoumat jen část aspektů bez konkrétní výpovědní hodnoty pro člověka.

Pokrok v medicíně navzdory pokusům na zvířatech

Nabízí se otázka, jak je možné, že přes spornou přenosnost výsledků pokusů na zvířatech byla na konci 80. a v 90. letech vyvinuta řada účinných terapeutik. Odpověď zní: ne díky pokusům, ale i přes pokusy na zvířatech byly vždy vyvíjeny a v klinických pokusech ověřovány terapeuticky účinné substance. Již sama skutečnost, že jsou v posledních letech i přes astronomické cifry vzrůstajícího počtu pokusů na zvířatech stále vzácněji objevovány nové účinné látky, poukazuje na fakt, že pokus na zvířeti hraje ve vývoji léčiv jen nevýznamnou roli.

Škody způsobené pokusy na zvířatech na medicíně

Neměřitelné škody, které medicína utrpěla díky pokusům na zvířatech, spočívají v nekonečném zdůrazňování přírodně-vědeckého úhlu pohledu při současném potlačování a zanedbávání psychických aspektů zdraví a nemoci člověka. Nikdo nezpochybňuje, že přírodní vědy dokážou vysvětlit důležité mechanismy ve fungování člověka a zvířete. Chybný závěr, který se prosadil díky výzkumu založenému na pokusech na zvířatech, spočívá ale ve víře, že pro pochopení zdraví a nemoci jsou směrodatné jen aspekty vysvětlitelné přírodními vědami a materiálně uchopitelné. Tento závěr vedl k tomu, že současná medicína přes gigantické investice a obrovský nárůst znalostí detailů tápe kolem jádra problému a v boji s civilizačními a masovými chorobami jen přešlapuje na místě.

Věcně odůvodněné odmítnutí pokusů na zvířatech

Není náhodou, že všeobecná kritika a odmítání vědy založené na pokusech na zvířatech sílí právě v dnešní době a stále častěji vychází z úst kriticky smýšlejících lékařů a vědců. Stále výrazněji se více než požadavky na ochranu zvířat prosazuje argument, že dalekosáhlé mechanisticko-materiální zaměření lékařského výzkumu zahrnovalo přes zdánlivé úspěchy lékařskou vědu do slepé uličky. Pojmy jako život, vědomí, duše, nemoc, zdraví nebo léčení jsou interpretovány čistě mechanisticky, jsou zredukovány na biochemické a fyzikální jednotky a zcela se vytratil důležitý obsah těchto pojmů.

Obecný pohled na medicínu

V dnešní době začíná kyvadlo v řadě oblastí vědy oscilovat jiným směrem – především ve fyzice se objevily zcela nové ideje, např. částicová fyzika, kvantová mechanika nebo teorie chaosu, které narušily tradiční představy o vesmíru. Na síle nabývá komplexní představa, ve které už neexistuje nezúčastněný pozorovatel, ve které vědomí pozorovatele ovlivňuje výsledek experimentu a ve které je vše ovlivňováno vším.

Ve vztahu k medicíně to znamená, že nemůže existovat přírodně vědecky agitující nebo experimentující lékař, který ovlivňuje biochemickou rovnováhu nejprve u zvířete a později odpovídajícím způsobem u nemocného. Existuje jen nemocný a léčitel a medium mezi nimi. Nemocný netrpí v rámci své nemoci jen více či méně nápadnými biochemickými změnami, ale bylo narušeno i jeho fyzicko-psychické rozložení.

Úlohou lékaře je podporovat hojivé procesy, které účinkují na tělesné i duševní rovině. Jeho možnosti sahají od materiálně těžko vysvětlitelných funkcí (jako přikládání rukou v archaickém významu pojmu „ošetřování“) přes psychickou podporu po použití léčebných přípravků. Mnoho lékařů naší doby zredukovalo svou činnost na poznání fyziologických nebo biochemických poruch a navazující předepsání méně či více účinných chemikálií k ošetření symptomů. Co má tato činnost společného s léčením v původním slova smyslu?

Srovnáme-li biografii léčitelů jiných kultur s životopisem našich lékařů, upoutá nás, že ve většině kultur je důležitým kritériem pro schopnost léčit prožití vlastní krize a její překonání. Teprve pokud léčitel sám prošel těžkou, většinou život ohrožující nemocí, kterou překonal vlastními, často posledními silami, je schopen léčit jiné. To je velký rozdíl proti vzdělání našich lékařů, kteří byli nacpáni odbornými knihami, vybaveni množstvím různých chemikálií a farmak a následně doslova vypuštěni na nemocné. Nutno ale dodat, že mnozí lékaři později v průběhu své odborné činnosti pocítí, že mají vnitřní nutkání léčit a že jejich schopnosti jen druhotně závisí na poskytnutých produktech farmakologického průmyslu.

Medicína budoucnosti

Stane se budoucí lékařský pracovník léčitелеm nebo biotechnikem závislým na průmyslu? Řada signálů poukazuje na to, že současně praktikovaná medicína dosáhla v každém ohledu svých hranic a řadou lékařů i pacientů je hodnocena jako dále nevhodná, nebezpečná a s ohledem na významné masové choroby i neefektivní. Pokud lidstvo přežije globální problémy naší doby, mohla by se komplexní medicína při ohleduplném zařazení poznatků z přírodních věd stát dědicem tradičních a nekonvenčních lékařských postupů. Pokud na zvířatech při tom nebudou hrát další roli a zaniknou jako vražedný omyl historie lékařství.

Přeložila: Lenka Hecová (lenka.hecova@svobodazvirat.cz)

Autor článku **Dr. Bernhard Rambeck** (*1946) je místopředsedou německé organizace *Ärzte gegen Tierversuche* (Lékaři proti pokusům na zvířatech). Od roku 1975 pracuje jako vedoucí výzkumného oddělení severoněmeckého centra pro léčbu epilepsie v oblasti klinické farmakologie léčiv proti epilepsii. Od roku 1987 je aktivním členem organizace *Lékaři proti pokusům na zvířatech*.

Kampaň

Cirkusy bez zvířat

Již před několika lety měla naše organizace kampaň, která se věnovala problematice cirkusů. Cílem bylo dosáhnout změny v nahlížení na chov nejvíce postižených zvířat v cirkusech a postupného zákazu jejich používání pro drezuru.

Snažili jsme se o změny v zákonu na ochranu zvířat. Z těchto změn se podařilo prosadit zákaz provozování pojízdných zvěřinců, exotarií, terárií a akvárií, s kterými se nepracuje při drezuře, a zákaz provádět drezuru u nově narozených primátů, ploutvonožců, kytovců, vyjma delfinovitých, nosorožců, hrochů nebo žiraf.

Ta nejpostiženější zvířata ale v cirkusech zůstávají, a proto jsme se letos na jaře rozhodli kampaň Cirkusy bez zvířat obnovit. České cirkusy stále chovají, a dokonce v některých případech i rozmnožují, lvy, tygry, slony, medvědy, primáty, pumy, krokodýly, levharty nebo jaguáry. Zvířata jsou chována ve špatných a neudůstojných podmínkách a jejich situace se nelepší, protože z podstaty cirkusu, který cestuje z místa na místo, ani nelze pořízovat a zlepšovat výběhy pro většinu těchto zvířat.

Prostory, ve kterých zvířata tráví většinu svého života, neodpovídají svoji velikostí jejich přirozeným potřebám ve volné přírodě nebo v dobrých podmínkách v zajetí.

Neustálý transport, který vyplývá ze samotné povahy cirkusu, zvířatům škodí a vyvolává u nich stres.

Drezura, která se provádí na všech cirkusových zvířatech téměř od narození, je nepřírozená a deformuje jejich přirozené chování. Jak vyplývá z dokázaných případů v zahraničí, při drezuře se používá nepřiměřených a někdy i bolestivých metod.

Cirkusy se zvířaty mají v Čechách dlouholetou tradici a v minulé době představovaly zejména pro nejmladší publikum atrakci a možnost vidět na vlastní oči některá volně žijící zvířata. Ve skutečnosti však cirkus neplní žádný zábavní ani výchovný účel. Nabízí zcela zkreslenou představu o chování zvířat, zatímco dostupné filmy a knihy nabízejí možnost seznámit se s volně žijícími zvířaty v jejich přirozeném prostředí.

Co požaduje naše znovu obnovená kampaň

- Zákaz drezury volně žijících zvířat a přesné přehodnocení vhodnosti drezury domestikovaných zvířat
- Vytvoření právních podmínek, za jakých by bylo možné odebrat chovatelům v cirkusech jejich zvířata, pokud nebudou splňovat podmínky stanovené vyhláškou č. 346/2006 Sb., o stanovení bližších podmínek chovu a drezury zvířat
- Zákaz používání volně žijících zvířat v cirkusech v nejkratším možném termínu a současné vytvoření kvalitních životních podmínek ve spolupráci se státní správou, zoologickými zahradami a ochranářskými organizacemi
- Zlepšení práce veterinární správy při kontrolách v cirkusech

Naším cílem obecně je pomoci zvířatům, která nemají možnost žít v dobrých podmínkách a nemají ani šanci se proti tomu nijak bránit.

Chceme-li zlepšit podmínky pro cirkusová zvířata a dostat je z cirkusů pryč, můžeme přispět každý svým dílem. Všechny informace, včetně novinek, fotografií, videa, dokumentů a rad, jak např. připravit akci proti cirkusu (se zvířaty), který přijel do Vašeho města, najdete na našem webu www.cirkusybezvzvirat.cz.

Připravil: Roman Rogner (roman.rogner@svobodazvirat.cz)

Kampaň

Za nahrazení pokusů na zvířatech

Řekněte NE kruté kosmetice v Evropě!

Evropská koalice za ukončení pokusů na zvířatech (ECEAE), sdružení organizací za práva zvířat, jehož členem je i Svoboda zvířat, spustila začátkem tohoto roku novou kampaň za ukončení prodeje toaletních potřeb a kosmetiky, která byla testována na zvířatech.

V únoru roku 2003, po mnoha letech kampaní vedených ECEAE, Evropská unie odsouhlasila v rámci sedmého dodatku Směrnice o kosmetice zákaz testování kosmetiky na zvířatech, který nabývá účinnosti ve dvou etapách.

V březnu 2009 nabyly účinnosti 2 zákazy: **testování kosmetických přísad na zvířatech v rámci celé Evropské unie a prodej nebo dovoz do EU jakýchkoli přísad používaných v kosmetice (nebo kosmetiky samotné), které byly testované na zvířatech po tomto datu.** Tři typy testů na zvířatech (test toxicity po opakované dávce, test reprodukční toxicity a test toxikokinetiky) byly zatím vyjmuty z tohoto tzv. marketingového zákazu, aby se umožnilo schválení alternativních metod bez použití zvířat k daným testům.

V březnu 2013 má v EU nabýt účinnosti zákaz prodeje veškeré nové kosmetiky a toaletních potřeb, které byly testovány na zvířatech mimo země EU. Úředníci však nyní zvažují posunutí tohoto termínu, a to přes masivní odpor veřejnosti a existujícímu zákazu testování kosmetiky na zvířatech v rámci EU. Pokud bude zákaz prodeje odsunut, mohlo by to znamenat dalších 10 let, během nichž budou kvůli kosmetice prodávané v EU injekcím, trávení plyny, násilnému krmení a zabítí vystaveny tisíce králíků, morčat, myši a potkanů.

Součástí kampaně je petice, kterou můžete podepsat on-line na www.nocruelcosmetics.org nebo si stáhnout papírovou verzi, vytisknout, podepsat a zaslat na naši adresu.

Ke kampani se přidal i Sir Paul McCartney, který vyzval veřejnost, aby petici podepsala. McCartney řekl: „Zvířata by neměla trpět ve jménu krásy. Testování kosmetiky na zvířatech je kruté a zbytečné. Připojte se ke mně a podepište petici, která postaví prodej krutých výrobků v EU od roku 2013 mimo zákon. Řekněte NE kruté kosmetice.“

Další informace o kampani naleznete na www.pokusynazviratech.cz/projekty/obeti-krasy/reknete-ne-krute-kosmetice-v-evrope.htm nebo www.nocruelcosmetics.org.

Nové společnosti s HCS

Mezi společnostmi s certifikátem Humánní kosmetický standard (HCS), které netestují výrobky ani složky na zvířatech a které jsou dostupné v ČR, přibýly společnosti 100% Pure a Raw Skin Food. Výrobky těchto značek můžete koupit přes internet. Seznam všech společností s HCS naleznete na webu www.netestovanova-zviratech.cz.

Projekt Ochromující krása

Botulotoxin (tzv. botox) je nervový jed, který se využívá pro lékařské i kosmetické účely.

Ve zpravodaji SZ II/2010 jste se mohli dočíst o testování botoxu na zvířatech. Každá šarže tohoto výrobku, který je používán jak pro lékařské účely, tak ale také pro vyhlazování vrásek, je testována na myších v krutém a nespolehlivém testu LD 50 (LD = letální dávka, která zabije 50% zvířat). Roztok je myším injekčně aplikován do břišní dutiny. Každé skupině myší je podána jiná dávka botoxu a cílem je zjistit, která dávka zabije přesně polovinu myší. Správné nařazení botoxu se však dá otestovat i jinak, spolehlivé alternativní metody existují. Je na výrobcích, aby je začali používat a upustili od testů na myších nebo aby nechali schválit své vlastní metody bez využití zvířat. Na stránce www.pokusynazviratech.cz/obeti-krasy/botox.htm najdete další bližší informace o této problematice a také možnosti, jak pomoci. Např. můžete napsat dopis výrobcům botoxu a požádat je, aby urychlili proces vývoje a schválení metod testování bez použití zvířat.

Toto téma zajímá i média. Dne 25. 2. 2011 byl na internetovém serveru idnes.cz zveřejněn článek o výhodách a nevýhodách použití botoxu pro kosmetické účely, na jehož vzniku jsme se podíleli. Můžete si jej přečíst na http://ona.idnes.cz/botox-vypne-vrasky-ale-muzete-se-na-nem-stat-zavisli-f9r-/krasa.aspx?c=A110223_085026_krasa ves.

Den Laboratorních zvířat

24. duben je již tradičně dnem celosvětového protestu proti provádění pokusů na zvířatech. Svoboda zvířat v tento den pravidelně upozorňuje veřejnost na téma tzv. pokusných zvířat, kterých v laboratořích po celém světě každým rokem trpí přibližně 115 milionů. Letos Svoboda zvířat vydala tiskové prohlášení k problematice tzv. laboratorních zvířat a také novou verzi seznamu výrobků netestovaných na zvířatech.

Další informace z kampaně

Evropská komise rozhodla o nahrazení testování toxinů v mořských měkkýších na zvířatech alternativními metodami. Odhadem by tím mělo být zachráněno asi 300 tisíc zvířat (nejčastěji myši) ročně. Celou zprávu najdete na www.pokusynazviratech.cz/novinky/eceae-vita-oznameni-eu-o-nahrazeni-testu-na-mysich-pri-odhalovani-toxinu-v-mekkycich.htm.

Stále nabízíme zdarma k zapůjčení výstavu o pokusech na zvířatech, alternativních metodách a činnosti Svobody zvířat. Jedná se o 8 panelů k zavěšení. Pokud máte k dispozici vhodný prostor, kam by bylo možné výstavu umístit (školy, muzea, kluby), pište na e-mail pokusy@svobodazvirat.cz.

Více na www.pokusynazviratech.cz, www.netestovanonazviratech.cz.

Připravila: **Barbora Večlová** (pokusy@svobodazvirat.cz)

Kampaň

Proti srsti

Kožešinová zvířata trpí v mezích českého zákona

I touto větou by se dala shrnout kauza týkající se otřesných záběrů ukazujících utrpení tzv. kožešinových na českých farmách a následného šetření státními orgány ochrany zvířat.

Norek v Dolní Cerekvi

Liška v Křižanovicích
(oba snímky M. Kolesár,
michalkolesar.net)

V listopadu minulého roku jsme zveřejnili fotografie a videa ze čtyř českých kožešinových farem, na nichž bylo patrné, že norci a lišky strádají. Následně jsme podali podnět na Krajskou veterinární správu pro Jihomoravský kraj ke kontrole a prošetření podmínek chovu ve třech z těchto farem (v Syrovicích, Moravských Knínicích a Křižanovicích). Odpovědi jsme se dočkali koncem roku 2010 s tím, že na farmách je vše v pořádku: „Rozměry klecí odpovídají normám, krmení a napájení bez závad. Nemocná zvířata jsou prokazatelně odborně léčena.“ S výsledky kontrol samozřejmě nejsme spokojeni, považujeme je za nepřijatelné. Nicméně celá věc ukazuje na skutečnost, že naše legislativa, která by měla tato zvířata chránit, rozhodně není dostatečná. Jako jediné možné řešení vidíme přijetí zákazu chovů tzv. kožešinových zvířat a tyto farmy uzavřít. Stejně jako se tomu již stalo v mnoha dalších evropských zemích.

Praxe v několika evropských státech ukázala, že zpřísnění podmínek pro chov tzv. kožešinových zvířat tak, aby byly v souladu s jejich etologickými potřebami, vede v konečném důsledku k uzavření kožešinových farem, jelikož chov zvířat za takových podmínek není rentabilní. Chov kožešinových zvířat je zakázán např. ve Velké Británii či v Rakousku. Ve Švýcarsku jsou pravidla pro chov tzv. kožešinových zvířat tak přísná, že tam žádné chovy ve skutečnosti nejsou.

Fotografie a videa z farem můžete zhlédnout na www.protisrsti.cz/zabery-a-fotografie-z-kozesinovykh-farem/cr/.

Více informací najdete na www.protisrsti.cz nebo na www.svobodazvirat.cz.

Podepište petici za zákaz chovu tzv. kožešinových zvířat v ČR!

Svoboda zvířat v listopadu 2010 spustila sběr podpisů pod petici za zákaz chovu tzv. kožešinových zvířat v ČR. Je určena ministru zemědělství a členům a členkám Parlamentu ČR. Sběr podpisů zatím není časově omezen. Obracíme se na veřejnost s prosbou o pomoc při sběru podpisů. Petici si můžete stáhnout na webu www.protisrsti.cz. Vyplněné archy prosím pošlete na adresu plzeňské kanceláře Svobody zvířat (Koterovská 84, 326 00, Plzeň). Děkujeme!

V případě zájmu Vám na vyžádání zašleme banner k petici, který můžete umístit na své webové stránky (pište prosím na e-mailovou adresu info@protisrsti.cz).

Nově jsme také založili facebookovou stránku s názvem Petice za zákaz chovu tzv. kožešinových zvířat v ČR. Pokud se stanete fanouškem, symbolicky tak vyjádříte podporu petici (počítá se však především Váš podpis na vytištěném petičním archu).

V České republice se kvůli kožešině chová odhadem na 20 000 zvířat. Chov tzv. kožešinových zvířat způsobuje zbytečné a intenzivní utrpení zvířatům, jež jsou chována v podmínkách, které neodpovídají jejich etologickým potřebám. Často proto trpí různými onemocněními, poruchami chování, biologickými abnormalitami či agresí. Ani způsoby zabíjení se nedají označit jako „humánní“ (elektrický proud, udušení ve výfukových plynech). Chovat a zabíjet zvířata kvůli zbytečnému produktu, jakým je kožešina, považujeme za nemorální. Výroba kožešin navíc představuje významnou zátěž pro životní prostředí. Výzkum CVVM z roku 2006 ukázal, že 67% obyvatel ČR si zákaz chovu tzv. kožešinových zvířat přeje. Mnoho států EU již přikročilo k zakazu chovu těchto zvířat (např. Velká Británie nebo Rakousko) či zpřísnilo standardy pro jejich chov tak, že v praktické rovině tento chov znemožňují (např. Německo). Na základě těchto důvodů vyzýváme a žádáme osoby k tomu kompetentní, aby přijaly zákaz chovu tzv. kožešinových zvířat, a Česká republika se připojila k výše zmíněným státům.

Více informací na www.protisrsti.cz.

Soutěž Designem proti kožešinám (DAF)

DAF 2011

Mezinárodní soutěž s etickým nádechem Designem proti kožešinám (Design Against Fur, DAF) právě vrcholí. Začátkem dubna byly uzavřeny on-line registrace a do 15. dubna měli studenti možnost odevzdávat své návrhy plakátů či animací s protikožešinovou tematikou. V roce 2011 jsme obdrželi rekordních 226 registrací od českých a slovenských studentů. Tématem letošního ročníku jsou kožešinové farmy a krutost, která je spojena s kožešinovou módou. Odhaduje se, že většina ze 75 milionů tzv. kožešinových zvířat, která jsou každým rokem na světě kvůli kožešině zabita, pochází právě z těchto farem.

V současné době čekáme na verdikt evropské poroty (do evropského kola jsou zařazeny také všechny plakáty českých a slovenských studentů), která na svém letním zasedání vybere tři vítězné plakáty evropského kola, jejichž autoři vyhrávají peněžitou výhru až ve výši 700 EUR a postoupí do hlavního finále (Grand Prize Winner) a internetového kola pro veřejnost (People's Choice Award). V roce 2011 je soutěž v tvorbě plakátů rozdělena do 4 světových regionů (Velká Británie a Irsko, Evropa a mezinárodní, Rusko a Čína). Celosvětového vítěze budeme znát na podzim tohoto roku.

Kromě mezinárodních kol uspořádá Svoboda zvířat i česko-slovenské kolo, které proběhne taktéž na podzim. Stejně jako v minulých letech i letos věnovala hlavní cenu společnost ADOBE a vybraní vítězové či vítězky se také mohou těšit na stáž v reklamní agentuře Scholz&Friends Praha. Všechny plakáty českých a slovenských studentů si již brzy budete moci prohlédnout v Galerii na webu www.dafcr.cz.

Mezitím se můžete podívat na animace českých studentů a studentek, které najdete na www.youtube.com/svobodazvirat. Vítěze soutěže v tvorbě animací vyhlásí

Aliance za módu bez kožešin (FFA), která soutěž koordinuje na celosvětové úrovni, na podzim.

Výstavy DAF

V sobotu 26. 3. 2011 se uskutečnila vernisáž výstavy DAF10 ve Vlastivědném muzeu ve Slaném. Na zahájení vystoupili ředitel muzea Jan Čečrdle se zamyšlením nad důležitostí osvěty v ochraně zvířat a za Svobodu zvířat Lucie Moravcová s informacemi o ochraně tzv. kožešinových zvířat a problematice kožešinové módy. Nechyběla ani recitace ze starých indických textů. Na závěr byl publiku promítnut výběr z animací zaslaných do soutěže Designem proti kožešinám v roce 2010.

Výstava DAF ve Slaném

Zdarma nabízíme k zapůjčení již 4 různé mobilní výstavy složené z vybraných plakátů zaslaných do soutěže DAF v letech 2007–2010. Máte-li zájem o umístění některé z výstav ve Vašich prostorách (školy, čajovny, kavárny, galerie atp.), kontaktujte prosím Lucii Moravcovou na e-mailu lucie.moravcova@svobodazvirat.cz. Více informací o putovních výstavách DAF (včetně kalendáře jejich konání) naleznete na <http://dafcr.cz/soutez/putovni-vystavy.php>.

Více informací naleznete na www.dafcr.cz.

Připravila: Lucie Moravcová (lucie.moravcova@svobodazvirat.cz)

Ekovýchova

Nové ekovýchové materiály

V loňském roce jsme se věnovali přípravě nových ekovýchovných programů pro základní školy. Pro 1. stupeň ZŠ jsou připraveny 3 programy: „Zvířátka u nás doma aneb umíme se o ně starat?“, „Zvířátka na farmě aneb jak se jim tam žije“ a „Zvířátka a zábava aneb chodíte do cirkusu a ZOO“. Pro 2. stupeň ZŠ jsou určeny také

3 programy: „Zvířata jako součást průmyslu“, „Zvířata na farmě“ a „Zvířata v cirkusech a ZOO.“

Prvními žáky našich ekovýchovných programů se staly děti ze 16. ZŠ a MŠ v Radčicích u Plzně.

Více informací najdete na www.svobodazvirat.cz/kampane/ekologicka-vychova.htm.

Připravila: Petra Hefnerová (ekovychova@svobodazvirat.cz)

Zajímavosti ze světa

TAIWAN, Taipei

Dvě významné taiwanské společnosti oznámily, že končí s prodejem výrobků z tuleního oleje. Reagovaly tak na kampaň ochránců zvířat, kteří se snaží chránit kanadské tuleně.

Taiwanská společnost pro zvířata v sobotu uvedla, že petici proti používání tuleního oleje, který slouží jako potravinový doplněk, už podepsalo přes 160 000 Taiwanců poté, co shlédli film, ve kterém kanadští lovcí ubíjejí tyto mořské savce k smrti.

Síť lékáren Watsons reagovala oznámením, že stahuje veškeré produkty z tuleního oleje ze svých 230 taiwanských obchodů, společnost Cosmed tyto výrobky stahuje ze 110 obchodů.

Taiwanská vláda navzdory kampani odmítla zákaz dovozu tuleního oleje.

Zdroj: The Associated Press

USA, West Hollywood

Aktivisté spolu s kandidátem do městské rady oznámili začátek kampaně, jejímž cílem je vytvořit z pokrokového a moderního West Hollywoodu první město bez kožešin v USA. Podle organizátorů je vysoká pravděpodobnost, že se Městskou radu podaří přesvědčit k přijetí prvního zákona proti kožešinám v tomto státě, protože město už má v ochraně zvířat určitou tradici.

Už dříve zakázalo mimo jiné odstraňování drápků kočkám a obchodům se zvířaty obchodovat s tzv. psími velkochovy. V nové vyhlášce už nejsou vlastníci zvířat označováni jako majitelé, ale jako „ochránci“.

Město bylo v roce 1989 prohlášeno „zónou bez krutosti ke zvířatům“ poté, co schválilo zákaz testování kosmetiky na zvířatech a zakázalo čelistové pastě.

„Kampaň se netýká pouze zákazu kožešin, ale snaží se i zviditelnit West Hollywood jako centrum módy bez kožešin“, uvedl jeden z organizátorů kampaně.

Nezávislé skupiny, které se zabývají péčí o zvířata, uvádí, že tato iniciativa učiní z West Hollywoodu první komunitu ve Spojených státech (možná i na světě), kde by byly kožešiny zakázány.

Kandidát na radního John D'Amico mimo jiné řekl: „Zavázali jsme se, že se staneme místem bez krutosti ke zvířatům a dále už nemůžeme podporovat barbarský obchod s kožešinami tím, že bychom je prodávali v našem městě.“

Zdroj: CNN

USA

V Americe tento rok oslaví 25. výročí projekt Adoptujte krocan (Adopt-a-Turkey Project). Společnost Farm Sanctuary, která usiluje o celkovou změnu přístupu k chovným zvířatům a prosazuje veganský způsob života, se prostřednictvím tohoto projektu každoročně snaží zachránit co nejvíce těchto opeřenců, kteří by jinak byli zabiti a skončili jako hlavní chod na Den díkůvzdání. V loňském roce zaplatilo tuto tradici životem přes 46 milionů krocanů. Farm Sanctuary zprostředkovává adopce těchto ptáků do jednotlivých rodin a těm, kdo nemají k jejich chovu vhodné podmínky, umožňuje sponzorovat zvířata žijící přímo na farmě. Svou činností povzbuzuje miliony lidí k humánnějším oslavám důležitého svátku a během své existence už umístila stovky krocanů do adoptivních rodin ve více než dvanácti amerických státech.

Zdroj: www.farmsanctuary.org

SVĚT

Celé jedné třetiny žraloků hrozí úplné vyhubení v důsledku komerčního lovu, uvedla nedávno skupina ochránců přírody (Pew Environment Group, TRAFFIC a UN FAO). Odhaduje se, že každoročně je zabito kolem 73 milionů těchto paryb. Poslední vývoj poznamenala také zvýšená poptávka po žraločích

ploutvích v Asii, zejména v Číně, kde se používají do polévek a dalších produktů. Tzv. finning, drastický způsob lovu, při kterém jsou většinou ještě živým žralokům odřezávány ploutve a zbytek je vyhozen, je sice v EU i USA zakázán, nicméně zákon je běžně obcházen a konečná odpovědnost leží na jednotlivých zemích. Pokles počtu žraloků ztelně ovlivňuje mořské ekosystémy po celém světě.

Zdroj: CNN

Připravila: Daniela Dušková

Distribuce Svobody zvířat

Nově si v našem e-shopu můžete objednat knihu **Zvířata jsou naši bližní** – výbor z děl světových humanistů a křesťanských myslitelů. Autorem výboru je Jan Čejka. Kniha nutí k zamyšlení nejen nad ztrátou odpovědného vztahu člověka ke zvířatům, ale též jeho schopnosti slitování nad jejich utrpením. Knižku prodáváme za 150 Kč. Celý výtěžek z knihy se pan Čejka rozhodl věnovat na činnost Svobody zvířat.

Další novinkou je **Multivitamin VEG 1**. Veganské přírodní multivitaminové tablety pro vegany a vegetariány s příchutí pomeranče. Balení obsahuje 90 tablet a každá tableta poskytuje 100% doporučené denní dávky vitamínů B2, B6, B12, kyseliny listové, vitamínu D, jódu a selenu. Výrobcem je The Vegan Society. Tablety můžete zakoupit za 230 Kč.

Pro členy SZ platí 10% sleva na všechno prodejní zboží. Nákupem výrobků z našeho e-shopu podpoříte činnost naší organizace.

Další informační materiály naleznete na www.svobodazvirat.cz.

Podpořte, prosím naši práci a pomozte nám chránit zvířata!

Chcete se stát členem Svobody zvířat a být pravidelně informován o novinkách z oblasti ochrany zvířat? Stačí vyplnit elektronický formulář na stránce www.svobodazvirat.cz/zapojte-se/stante-se-clenem.htm. Roční členství stojí pouze 300 Kč (tj. 25 Kč/měsíc) a zahrnuje mnoho výhod. Více informací nejen o členství, ale i o dalších možnostech zapojení do ochrany zvířat naleznete na tomto odkazu: www.svobodazvirat.cz/zapojte-se/.

Členství můžete také darovat. Nabízíme Vám dárkové poukázky v hodnotě 300 Kč (roční členství), 600 Kč (členství na dva roky) nebo 1 500 Kč (členství na pět let), které si můžete objednat na e-mailu clenstvi@svobodazvirat.cz, případně volejte na 736 766 188 (Lucie Moravcová).

Naši práci můžete podpořit také finančně. Stačí zaslat jakoukoli částku na účet č. 235379860/0300. Výhodným způsobem podpory je nastavení měsíčního trvalého příkazu na Vašem účtu na jakoukoli částku, tak nás budete moci pravidelně podpořit a nebude Vás to stát žádný čas ani úsilí. Za jakoukoli formu podpory moc děkujeme!

DMS pro Svobodu zvířat

Svobodě zvířat můžete pomoci také odesláním dárkové SMS ve tvaru **DMS SVOBODAZVIRAT** na telefonní číslo **87 777**. Cena DMS je 30 Kč, Svoboda zvířat obdrží 27 Kč. Přispívat můžete také pravidelně každý měsíc po dobu jednoho roku. Stačí odeslat SMS ve tvaru **DMS ROK SVOBODAZVIRAT** na číslo **87 777** a každý měsíc Vám bude automaticky odečtena částka 30 Kč. Více na www.darcovskasms.cz.

Chcete být pravidelně informováni o ochraně zvířat, činnosti Svobody zvířat a chystaných akcích?

Zašlete svoji e-mailovou adresu na info@svobodazvirat.cz a my Vám budeme zdarma každé 2 měsíce zasílat pravidelný elektronický Newsletter s novinkami z naší činnosti i ze světa zvířat.

Pokud máte účet na MySpace, můžete zde nalézt Svobodu zvířat na adrese www.myspace.com/svoboda.zvirat.

Infocentra Svobody zvířat

Navštivte naše infocentra v **Praze** a v **Plzni**. V Praze naleznete naše infocentrum na adrese Mozartova 6/1976 – máme otevřeno každý čtvrtek mezi 16–19 hodinou. V Plzni (Koterovská 84) k nám můžete zavítat každou středu mezi 14–18 hodinou.

Nabízíme informace a poradenství v oblasti ochrany zvířat (pokusy na zvířatech, zodpovědné spotřebitelství, tzv. kožešinová zvířata, ochrana koček a hospodářských zvířat, právní předpisy v ochraně zvířat...). Dále si můžete půjčit literaturu, vybrat z desítek informačních materiálů, nakoupit benefiční a propagační předměty a v neposlední řadě se můžete zapojit do ochrany zvířat.

Více informací najdete na www.svobodazvirat.cz/o-nas/informacni-centra.htm.